

////////////////////////////////////

VEELGESTELDE VRAGEN

Circusdecreet van 1 maart 2019

14.02.2022

////////////////////////////////////

Gebruik Ctrl F en tik een kernwoord in. Zo vind je makkelijker wat je zoekt.

INHOUD

1	Algemeen – subsidielijnen en organisatievormen	4
1.1	Hoe verloopt de overgang van het oude naar het nieuwe Circusdecreet	4
1.2	Wat is het verschil tussen een werkingssubsidie en een projectsubsidie?	4
1.3	Hoe bepaal ik mijn keuze om als circusgezelschap een werkingssubsidie (artikel 13) of een projectsubsidie (artikel 14) aan te vragen?	5
1.4	Zijn verschillende subsidielijnen binnen het Circusdecreet combineerbaar?	6
1.5	Is een subsidie binnen het Circusdecreet combineerbaar met andere (cultuur)decreten?	7
1.6	Valt mijn werk onder de noemer 'circus'?	7
1.7	Welke organisatievormen komen binnen het Circusdecreet in aanmerking voor subsidiëring?	8
1.8	Kan ik als natuurlijk persoon een subsidie aanvragen binnen het Circusdecreet?	9
1.9	Mag ik nog werken met Dieren in het circus of mogen dieren mee op tournee?	9
1.10	Is de subsidiëring van een nomadische tournee in Vlaanderen of Brussel nog mogelijk binnen het nieuwe Circusdecreet?	9
1.11	Wat wordt verstaan onder het criterium 'bereik van een breed en divers publiek'?	10
1.12	Wat is KIOSK?	10
1.13	Is er anderstalige informatie beschikbaar over het Circusdecreet?	10
2	Algemeen – begroting en zakelijke informatie	11
2.1	Hoe kan een organisatie het aanbieden van infrastructuur verwerken in de begroting?	11
2.2	Is Tax Shelter een mogelijke bron van inkomsten voor circusorganisaties?	11
2.3	Hoe bepaal ik loonkosten en hoe verwerk ik ze in de begroting of afrekening?	12
2.4	Wat met waarderingsregels voor duurzame goederen?	12
2.5	Kan ik BTW opnemen als kost?	13
2.6	Mag ik onvoorziene kosten opnemen in de begroting?	13
2.7	Mag ik werken met dagvergoedingen?	14
3	Algemeen – commissies.....	15
3.1	Hoe worden de beoordelingscommissies samengesteld?	15
3.2	Welke vergoeding ontvang ik als lid van een beoordelingscommissie?	16
4	Projectsubsidies.....	17
4.1	Welke kosten zijn subsidieerbaar voor een projectaanvraag en vanaf wanneer mogen deze kosten gemaakt worden?	17
4.2	Kan subsidiegeld voor een creatieproject ook voor spreiding ingezet worden?	17
4.3	Wat als ik nog geen (concreet) spreidingsplan heb en een aanvraag voor 'creatie en spreiding' wil indienen (artikel 14 van het decreet)?	18
4.4	Kunnen promotiekosten als creatiekost beschouwd worden?	18
4.5	Waartoe dient een subsidie voor internationale reiskosten?	19
4.6	Kan ik een projectsubsidie aanvragen voor een bachelor- of masteropleiding in circus?	19
4.7	Kan een projectsubsidie voor een festival coproducties en residenties inhouden?	20
4.8	Kunnen promotie- en onderzoeksprojecten gesubsidieerd worden?	20
5	Werkingsubsidies.....	21
5.1	Wat is een beleidsplan?	21

1 ALGEMEEN – SUBSIDIELIJNEN EN ORGANISATIEVORMEN

1.1 HOE VERLOOPT DE OVERGANG VAN HET OUDE NAAR HET NIEUWE CIRCUSDECREET

Er is een zekere overlap wat betreft timing. Volgende data zijn belangrijk:

1. Projecten met startdatum vóór 1 januari 2021 waarvoor subsidie werd toegekend in 2020 of eerder, worden afgerekend op basis van het Circusdecreet van 21 november 2008 ('oude' Circusdecreet). Op basis van dit decreet kunnen geen subsidieaanvragen meer ingediend worden.
2. **Uiterlijke indiendata** Circusdecreet van 1 maart 2019:
 - 1 maart voor projecten 'creatie en spreiding van circuskunstproducties' met startdatum ten vroegste 1 januari van het volgende jaar (artikel 14);
 - 1 maart voor projecten 'festivals' (artikel 15) met startdatum ten vroegste 1 januari van het volgende jaar;
 - 1 mei voor structurele subsidies voor 'circuswerkplaatsen, -ateliers, -gezelschappen en -centrum' (artikels 11, 12, 13 en 16) voor een 5-jarige werking met start 1 januari van het jaar volgend op het jaar van indiening;
 - 15 oktober voor 'ontwikkelingsgerichte beurzen' voor initiatieven vanaf 1 januari van het volgende jaar, 15 februari voor initiatieven vanaf 1 mei van hetzelfde jaar en 15 juni voor initiatieven vanaf 1 september van hetzelfde jaar;
 - 15 oktober voor 'internationale reiskosten' voor initiatieven vanaf 1 januari van het volgende jaar, 15 februari voor initiatieven vanaf 1 mei van hetzelfde jaar en 15 juni voor initiatieven vanaf 1 september van hetzelfde jaar.

Voor de interpretatie van 'startdatum' zie vraag 4.1.

1.2 WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN EEN WERKINGSSUBSIDIE EN EEN PROJECTSUBSIDIE?

Een **werkingssubsidie** is een subsidie voor de ganse werking van een organisatie (natuurlijke personen zijn uitgesloten) en wordt toegekend voor meerdere jaren. In het geval van het Circusdecreet worden 5-jarige periodes gehanteerd. Het beleidsplan van de organisatie (zie vraag 5.1) vormt de basis voor de toekenning van de jaarlijkse subsidiebedragen. De 5-jarige subsidieperiode wordt jaarlijks geëvalueerd aan de hand van voortgangsrapportage die bestaat uit een inhoudelijk en financieel verslag.

Structureel gesubsidieerde circusgezelschappen hebben het creëren en spreiden van circusproducties als kerntaak en kunnen ondergeschikt ook nog andere functies opnemen vanuit hun werking. Projectsubsidies zijn uitsluitend inzetbaar voor creatie en spreiding, weliswaar met de mogelijkheid om een driejarig traject uit te stippelen (bijvoorbeeld: 1 of 2 jaar creëren en daaropvolgend met de gemaakte voorstelling 1 of 2 jaar toeren).

Voor het aanvragen van structurele subsidies is een leidraad voorhanden, die is te vinden op de [webpagina's](#) van de structurele subsidielijnen voor circusorganisaties.

Voor het aanvragen van projectsubsidies worden de te beantwoorden vragen in een format gegoten en rechtstreeks ingevoerd in de webtoepassing [KIOSK](#).

Bezint eer ge begint is de boodschap.

1.4 ZIJN VERSCHILLENDE SUBSIDIELIJNEN BINNEN HET CIRCUSDECREET COMBINEERBAAR?

Ja, er zijn bepaalde combinaties mogelijk maar er zijn ook combinaties die uitdrukkelijk worden uitgesloten.

- Binnen het Circusdecreet zijn **geen werkingssubsidies combineerbaar**. Een organisatie die een werkingssubsidie wenst aan te vragen maakt dus de keuze tussen: circuswerkplaats, -atelier, -gezelschap of -centrum.
- Een subsidie voor een **circuswerkplaats** (artikel 11) geeft ook nog toegang tot een subsidie voor **internationale reiskosten** (artikel 21).
- Een projectsubsidie voor **creatie en spreiding** (artikel 14), voor zover toegekend aan een organisatie en niet aan een natuurlijk persoon, geeft ook nog toegang tot een subsidie voor **internationale reiskosten** (artikel 21).
- Een projectsubsidie voor **creatie en spreiding** (artikel 14), voor zover toegekend aan een natuurlijk persoon en niet aan een organisatie, geeft ook nog toegang tot **een ontwikkelingsgerichte beurs** (artikel 20).
- Organisaties die een **werkingssubsidie** als circusatelier, -gezelschap of -centrum (artikels 12, 13 en 16) of een **projectsubsidie als festival** (artikel 15) ontvangen, komen niet in aanmerking voor een subsidie voor internationale reiskosten (artikel 21).
- Organisaties die een **werkingssubsidie** als circuswerkplaats, -atelier, -gezelschap of -centrum (artikels 11, 12, 13 en 16) of een **projectsubsidie voor creatie en spreiding** (artikel 14) ontvangen, komen niet in aanmerking voor een subsidie als festival (artikel 15).
- Organisaties die een **werkingssubsidie** als circuswerkplaats, -gezelschap of -centrum (artikels 11, 13 en 16) of een **projectsubsidie voor creatie en spreiding of festival** (artikel 14 en 15) ontvangen, komen niet in aanmerking voor een subsidie als circusatelier (artikel 12).

- Organisaties die een **werkingssubsidie** als circuswerkplaats, -atelier, -gezelschap of -centrum (artikels 11, 12, 13 en 16) of een **projectsubsidie als festival** (artikel 15) ontvangen, komen niet in aanmerking voor een subsidie voor creatie en spreiding (artikel 14).

Het spreekt voor zich dat 'dubbele subsidiëring', d.w.z. subsidies die meermaals dezelfde kosten dekken, nooit mogelijk is.

1.5 IS EEN SUBSIDIE BINNEN HET CIRCUSDECREET COMBINEERBAAR MET ANDERE (CULTUUR)DECRETEN?

Er is slechts **één uitsluiting** voorzien: circusateliers worden uitgesloten van subsidiëring binnen het Jeugddecreet op basis van artikel 9 tot en met 11 van dat decreet (decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid).

Verder zijn geen andere uitsluitingen voorzien. Uiteraard wordt wel gekeken of je niet twee keer voor dezelfde werking of dezelfde projectkosten wordt ondersteund vanuit de middelen van de Vlaamse Regering. Een zogenaamde dubbele subsidiëring is nooit mogelijk.

Volgende cultuurdecreten zijn mogelijk interessant:

- Kunstendecreet
- Decreet bovenlokale cultuurwerking
- Amateurlustendecreet
- Erfgoeddecreet
- ...

Meer info over bovenstaande decreten en andere subsidiekanalen voor cultuur vind je op de [website](#) van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

We verwijzen ook graag naar de [studiebeurzen](#) uitgaande van het Ministerie van Onderwijs en Vorming. Zie ook vraag 4.6.

1.6 VALT MIJN WERK ONDER DE NOEMER 'CIRCUS'?

Circus, dans, theater, muziek of beeldende kunst? Ze zijn steeds moeilijker af te bakenen. Het Circusdecreet voorziet o.a. in een **definitie voor circuskunst, -productie en circuskunstenaar**:

- **circuskunst**: de kunstuiting waarbij hoofdzakelijk (lucht)acrobatie, evenwichtskunsten, objectmanipulatie, clownerie, goochelen, dressuur, of circustheater wordt beoefend;
- **circuskunstproductie**: een publiekgericht aanbod waarbij de beoefening van de circuskunst centraal staat;
- **circuskunstenaar**: de beoefenaar van de circuskunsten.

Voor de **ontwikkelingsgerichte beurzen** laat de memorie van toelichting toe om aan het begrip circuskunstenaar een ruime interpretatie te geven zodat ook **circusdramaturgen, -regisseurs en -technici** hierop kunnen intekenen.

- Het is ook aan de kunstenaars en organisaties zelf om na te denken over hun werk, DNA, netwerk, banden,... en zich aldus te definiëren i.f.v. de keuze voor het Circusdecreet of voor het Kunstendecreet (zie vraag 1.5).
- Daarnaast kan het bijvoorbeeld ook voorkomen dat een circusorganisatie ondersteund wordt binnen het Circusdecreet en voor een bepaald project aanklopt bij het Kunstendecreet omwille van de aard van dat project.
- Dubbele subsidiëring d.w.z. voor eenzelfde project of werking tweemaal subsidie genieten kan uiteraard nooit.

1.7 WELKE ORGANISATIEVORMEN KOMEN BINNEN HET CIRCUSDECREET IN AANMERKING VOOR SUBSIDIËRING?

Elke vermelding in het Circusdecreet van '**rechtspersoonlijkheid met niet-commercieel karakter**' doelt op o.m. volgende organisatievormen:

- VZW
- Gemeente, stad of provincie
- Stichting
- Coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk (mits de statuten bepalen dat de vennoten geen vermogensvoordeel mogen nastreven)
- Vennootschap met sociaal oogmerk (mits de statuten bepalen dat de vennoten geen vermogensvoordeel mogen nastreven)
- ...

Heeft uw organisatie nog een andere juridische vorm en twijfel je of die in aanmerking komt voor subsidiëring, neem dan contact op.

Wil je een nieuwe structuur oprichten dan kan [Cultuurloket](#) helpen bij het maken van de juiste keuze.

Bovendien moet de officiële zetel van de organisatie in het **Nederlandstalige taalgebied** of in het **tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad** gevestigd zijn.

Verder kan je in bepaalde gevallen ook een aanvraag indienen als natuurlijk persoon. Meer hierover in vraag 1.8.

1.11 WAT WORDT VERSTAAN ONDER HET CRITERIUM 'BEREIK VAN EEN BREED EN DIVERS PUBLIEK'?

Het bereik van een breed en divers publiek is een van de kwaliteitscriteria voor de subsidielijnen 'festivals', 'creatie & spreiding' en 'circusateliers'. Een criterium is geen vereiste maar wel een element van beoordeling.

Verwoord voor dit criterium in je subsidieaanvraag je visie op publiek en publiekswerking, en hoe je die visie zal vertalen. Het is daarbij belangrijk goed te duiden voor welke leeftijdsgroep of doelgroep je werkt of voor welke niche je eventueel kiest. We verwachten een overtuigende toelichting bij de gemaakte keuzes.

1.12 WAT IS KIOSK?

KIOSK is een online webtoepassing voor het aanvragen en verantwoorden van subsidies. Meer info over KIOSK vind je [hier](#).

1.13 IS ER ANDERSTALIGE INFORMATIE BESCHIKBAAR OVER HET CIRCUSDECREET?

Ja, het Circusdecreet van 1 maart 2019 is vertaald naar het Engels (indien nog niet beschikbaar op de website, vraag ernaar: circus@vlaanderen.be).

Let wel, subsidieaanvragen moeten altijd in het Nederlands ingediend worden.

2.3 HOE BEPAAL IK LOONKOSTEN EN HOE VERWERK IK ZE IN DE BEGROTING OF AFREKENING?

Er zijn verschillende vormen van verloning. Voor alle geldt dat ze deel kunnen uitmaken van een subsidiedossier. Ook aan projecten kunnen loonkosten toegewezen worden, vaak zal dan gewerkt worden met een verdeelsleutel (zie ook vraag 4.1). Voor een personeelslid dat voltijds ingezet wordt op een project kan de loonkost 100% opgenomen worden in de projectbegroting.

Ga voor het bepalen van loonkosten na welke cao's, paritaire comités, barema's, loongroepen, (vrijwilligers)vergoedingen, kleine vergoedingsregeling, ... voor jou van toepassing (kunnen) zijn. Zo kom je tot een realistisch financieel plaatje voor de verschillende profielen die je aantrekt (technieker, dramaturg, regisseur, maker, uitvoerder, ...). Je kan je ook bevragen via verschillende kanalen:

- <https://podiumkunsten.be/>
- <https://www.cultuurloket.be/>
- <https://www.juistisjuist.be/>

2.4 WAT MET WAARDERINGSREGELS VOOR DUURZAME GOEDEREN?

Het boeken van **duurzame goederen of zogenaamde investeringsgoederen** is onderhevig aan regels. Dergelijke goederen worden geacht langer dan een jaar mee te gaan en jaarlijks in waarde te dalen. Daar moet boekhoudkundig correct mee omgegaan worden. Koop je duurzame goederen aan voor een project dan kunnen ze slechts toegewezen worden aan het project voor hun afschrijfwaaarde én a rato van de duur van het project.

Hieronder enkele jaarlijkse afschrijfpercentages:

- Kantoor en gebouwen: afschrijven op 33 jaar (3%)
- Meubilair en machines: afschrijven op 10 jaar (10%)
- Rollend materieel: afschrijven op 5 jaar (20%)
- Klein materiaal: afschrijven op 3 jaar (33%)
- Hardware: afschrijven op 3 jaar (33%)

Voorbeeld: je wenst een computer aan te schaffen van 1.500 euro. Je kan jaarlijks 500 euro (33%) opnemen als kost. Duurt jouw project 6 maanden dan neem je 250 euro (de helft) op als kost. Wordt de computer tegelijk voor 2 projecten ingezet dan pas je nog eens de helft toe en schrijf je 125 euro in op de begroting van het project waarvoor je een subsidie aanvraagt, en later op de afrekening wanneer je de subsidie verantwoordt. Opgelet, de computer moet werkelijk ingezet worden voor het betrokken project.

Heel uitzonderlijk kan een duurzaam goed of investeringsgoed zijn duurzaam karakter verliezen door de manier waarop of intensiteit waarmee het wordt gebruikt.

Voorbeeld: een contrabas wordt aangekocht voor 1.500 euro en helemaal bewerkt om als (jongleer)object te gebruiken in een productie of om er acrobatie op uit te voeren. Je creëert een jaar en toert een jaar met die productie. Na die 2 jaar is de contrabas niet verkoopbaar in zijn bewerkte vorm en wordt de restwaarde geraamd op 0 euro. In dat geval is het aanvaardbaar om de contrabas al op 2 jaar af te schrijven. Dien je een subsidiedossier enkel voor de creatie in (duur 1 jaar) dan kan je 750 euro opnemen als kost (afschrijfwaarde) in de begroting. Dien je een dossier voor creatie & spreiding in (duur 2 jaar) dan kan je de volledige 1.500 euro inbrengen als kost, immers na je project heeft de contrabas geen (boek)waarde meer. Lees ook vraag 4.2 en 4.3.

Noteer: naar analogie van de afschrijfregels voor organisaties, worden ook de subsidiedossiers van natuurlijke personen op dezelfde manier behandeld.

2.5 KAN IK BTW OPNEMEN ALS KOST?

Ja, dat kan voor zover je geen btw recupereert. Het spreekt voor zich dat de btw geen kost is voor organisaties die btw recupereren. Naar gelang het geval moet je de bedragen inclusief of exclusief btw opnemen in de begroting.

2.6 MAG IK ONVOORZIENE KOSTEN OPNEMEN IN DE BEGROTING?

Het is niet onlogisch en op zich verstandig een buffer te voorzien in de begroting voor tegenvallende uitgaven. Die onvoorziene kosten zullen echter gedekt moeten kunnen worden door andere inkomsten (dan de gevraagde subsidies).

Voorbeeld 1: je vraagt een subsidie aan van 10.000 euro voor een project dat een totaal kost heeft van 10.000 euro. In die totaal kost zit 2.000 euro onvoorziene kost vevat. Het subsidiebedrag dat toegekend kan worden zal nooit hoger zijn dan 8.000 euro.

Voorbeeld 2: je vraagt een subsidie aan van 10.000 euro voor een project dat een totaal kost heeft van 12.000 euro. In die totaal kost zit 2.000 euro onvoorziene kost vevat. Je begroot ook 2.000 euro eigen financiering. Het subsidiebedrag dat toegekend kan worden kan mogelijk tot 10.000 euro gaan aangezien de onvoorziene kosten gedekt zijn door de eigen middelen.

////////////////////////////////////

3 ALGEMEEN – COMMISSIES

3.1 HOE WORDEN DE BEOORDELINGSCOMMISSIES SAMENGESTELD?

De leden van beoordelingscommissies worden **aangesteld door de minister** en krijgen een **mandaat voor 5 jaar**. Het Circusdecreet bepaalt dat commissieleden over de nodige expertise in circuskunsten moeten beschikken, ze moeten dus de nodige kennis en competenties hebben om subsidieaanvragen te situeren en in perspectief te plaatsen ten opzichte van een aspect of het geheel van de circuskunsten. Die kennis en competenties kunnen verworven zijn door professionele of equivalente ervaring.

De werking van de commissie wordt verder geregeld in een huishoudelijk reglement.

Elk lid zetelt in persoonlijke naam en niet in naam van een organisatie.

Het decreet voorziet in enkele **onverenigbaarheden**, zo is het mandaat in een beoordelingscommissie voor circuskunsten niet combineerbaar met:

1° een verkozen politiek mandaat;

2° een functie als medewerker van een parlementaire fractie of een kabinet, ongeacht het bestuursniveau;

3° een functie als personeelslid van de administratie dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet;

4° een functie als personeelslid of lid van de raad van bestuur van een steunpunt binnen de culturele sector;

5° een functie als personeelslid of lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger (= een autonome organisatie die de belangen van een bepaalde sector verdedigt om diens belangen tot hun recht te laten komen) binnen de culturele sector;

6° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Verder worden er ook **betrokkenheden** gedefinieerd in het huishoudelijk reglement. De expert mag in de volgende gevallen niet mee beoordelen wegens persoonlijke of beroepsmatige banden met een voorliggend dossier:

- De expert maakt deel uit van de algemene vergadering of bestuursorgaan van een organisatie die een aanvraag heeft ingediend.
- De expert heeft een financieel voordeel bij de positieve beoordeling van een aanvraag (bv. de expert ontvangt een financiële vergoeding van een subsidieaanvrager op het moment dat de beoordeling plaatsvindt of heeft op het moment van de beoordeling formeel kennis van een vergoeding die hij zal ontvangen tijdens de periode waarvoor subsidie wordt aangevraagd).
- De expert en/of zijn organisatie werkt mee aan het project waarvoor een aanvraag is ingediend, of werkte mee aan de aanvraag.

4 PROJECTSUBSIDIES

4.1 WELKE KOSTEN ZIJN SUBSIDIEERBAAR VOOR EEN PROJECTAANVRAAG EN VANAF WANNEER MOGEN DEZE KOSTEN GEMAAKT WORDEN?

Algemeen geldt dat **kosten die gemaakt worden vóór de start of na afloop** van een gesubsidieerd project **niet kunnen betaald worden met subsidiegeld**. De kosten kunnen enkel gemaakt worden binnen de periode waarvoor subsidie wordt toegekend of binnen de looptijd van het project waarvoor subsidie wordt gevraagd.

Een **project start** in principe vanaf het moment dat er kosten worden gemaakt en inspanningen worden geleverd voor dat project. De start van een project is ook belangrijk om te weten wanneer een subsidiedossier moet ingediend worden.

De kosten die in rekening worden gebracht moeten altijd verband houden met het gesubsidieerde project.

Kosten die buiten het gesubsidieerde project vallen zullen niet aanvaard worden bij de beoordeling van het dossier en evenmin achteraf bij de afrekening.

Voor bepaalde **vaste kosten** (ook indirecte kosten of overheadkosten genoemd) kan een percentage toegewezen worden aan het project, hiervoor kan een verdeelsleutel toegepast worden **a rato van de projectduur**. Het decreet legt geen beperking op voor de overheadkosten in relatie tot de totale kosten. Indien de overheadkosten een wezenlijk deel van de begroting uitmaken, licht ze dan extra goed toe. Onder overheadkosten kunnen vallen: huur, afschrijvingen, nutsvoorzieningen, verzekeringen, werknemerskosten...

Voorbeeld: Een gesubsidieerd project heeft een duur van 6 maanden en tijdens die 6 maanden lopen geen andere projecten binnen de organisatie. De jaarkost van de boekhouder kan voor 50% toegewezen worden aan het gesubsidieerde project en opgenomen worden in zowel begroting als afrekening. De boekhouder zal immers (normaal gezien) ook voor het gesubsidieerde project diensten verrichten waardoor een deel van zijn ereloon wel degelijk verband houdt met het betrokken project.

4.2 KAN SUBSIDIEGELD VOOR EEN CREATIEPROJECT OOK VOOR SPREIDING INGEZET WORDEN?

Ja, enkel wanneer de subsidie de spreiding van de nieuwe productie (het creatieproject) betreft én wanneer in de subsidieaanvraag ook de spreiding is meegenomen, zowel in de inhoudelijke beschrijving van het project als in de begroting.

//

De spreidingskosten van een oudere, bestaande productie (andere dan die waarvoor een creatiesubsidie wordt aangevraagd) komen niet in aanmerking voor subsidiëring. Hiervoor bestaat een andere ondersteuningsmogelijkheid nl. 'subsidies voor internationale reiskosten' (artikel 21), zie vraag 4.5.

Bij het bepalen van het gevraagde subsidiebedrag neem je enkel de beoogde spreiding van de nieuwe creatie op wanneer je al over een (primaair) spreidingsplan beschikt. Je moet minstens al opties hebben of inzichten hebben verworven met betrekking tot plekken waar je de productie zou kunnen brengen. Is de spreiding nog te onzeker en is er op dat vlak nog weinig vertrouwen (van afnemers of van jezelf als aanvrager), dan kan het goed zijn je te beperken tot een subsidievraag voor de creatie. Zie ook vraag 4.3.

Verder heb je de vrijheid om binnen een gesubsidieerd project voor creatie en spreiding de tijd en de middelen te verdelen over de totale duur van het project in zijn geheel.

4.3 WAT ALS IK NOG GEEN (CONCREET) SPREIDINGSPLAN HEB EN EEN AANVRAAG VOOR 'CREATIE EN SPREIDING' WIL INDIENEN (ARTIKEL 14 VAN HET DECREET)?

Je kan een subsidieaanvraag indienen die **enkel het creatieproject** behelst. Het projectdossier wordt zo afgebakend zowel naar inhoud als naar financiële cijfers. Je vraagt dan enkel subsidiegeld voor de kosten verbonden aan de creatie.

Je wordt wel verwacht al na te denken over de (wenselijke) spreiding die volgt op de creatie en aan te geven hoe en waar je de creatie zou willen spreiden (enkel nationaal of ook internationaal, doelpubliek, ...). Eén van de kwaliteitscriteria omvat immers de 'vooruitzichten op spreiding', ongeacht of de spreiding meegenomen is in de projectaanvraag. Als je van plan bent om enkel een creatieproject in te dienen, moet je je dus ook al beraden over de vooruitzichten op spreiding. Zie ook vraag 4.2.

4.4 KUNNEN PROMOTIEKOSTEN ALS CREATIEKOST BESCHOUWD WORDEN?

Ja, dat kan voor zover het gaat om zaken die deel uitmaken van het creatieproces of waarvoor het belangrijk is ze al vóór de start van de spreiding te kunnen aanbieden aan bijvoorbeeld festivalorganisatoren. Promotie- en/of communicatiekosten die aanvaard kunnen worden als behorend tot het creatieproces zijn bijvoorbeeld een **trailer, een flyer voor een tryout**, enzovoort.

Mailings, affiches, flyers en uitnodigingen voor voorstellingen, ... horen niet thuis is een subsidieaanvraag die enkel de creatie van een voorstelling betreft en ook zo is afgebakend zowel inhoudelijk als financieel. Lees ook hoger vraag 4.2 en 4.3.

4.5 WAARTOE DIENT EEN SUBSIDIE VOOR INTERNATIONALE REISKOSTEN?

Met deze subsidielij, zoals het Kunstendecreet die al langer kent, wordt tegemoet gekomen aan de nood aan **financiële ondersteuning voor zuivere reiskosten**.

Voor een **circusproductie die in het buitenland gespeeld wordt op een bepaald festival of evenement met internationale uitstraling**, kunnen de reiskosten die hieraan verbonden zijn gesubsidieerd worden. Worden de reiskosten door de ontvangende partij vergoed dan is een subsidie uiteraard niet mogelijk en ook niet nodig.

Algemeen is het eerder logisch en getuigend van een zekere ethiek dat circuscompagnieën een degelijke vergoeding (uitkoopsom inclusief verplaatsingskosten) ontvangen die hun kosten dekt. Er kan immers niet van circusartiesten en -compagnieën verwacht worden dat ze verlieslatend optreden. In bepaalde omstandigheden kan het voorkomen dat het niet haalbaar of zelfs onmogelijk is om de uitkoopsom te verhogen of de verplaatsingskosten door te rekenen. Een subsidie voor de reiskosten kan in die gevallen de spreiding financieel haalbaar maken voor zowel het circusgezelschap als de programmator.

Aangezien een subsidie voor internationale reiskosten is bedoeld voor een welbepaald festival of evenement met internationale uitstraling, moet de aanvrager een bewuste keuze maken en **zijn eigen belang van deelname of het belang van zijn deelname voor de Vlaamse circuskunsten**, duiden. Het is in geen geval de bedoeling om voor elk internationaal spreidingsinitiatief of voor ganse seizoenstournees reissubsidies aan te vragen.

4.6 KAN IK EEN PROJECTSUBSIDIE AANVRAGEN VOOR EEN BACHELOR- OF MASTEROPLEIDING IN CIRCUS?

Neen, opleidingen die zich situeren binnen het formele onderwijscircuit worden uitgesloten van subsidies op basis van het Circusdecreet. Hiervoor is de dienst studietoelagen van het Departement Onderwijs en Vorming het juiste ondersteuningskanaal (binnen de geldende voorwaarden).

Opgelet, ook een formele opleiding aan een buitenlandse erkende onderwijsinstelling kan toegang geven tot een [studietoelage](#).

4.7 KAN EEN PROJECTSUBSIDIE VOOR EEN FESTIVAL COPRODUCTIES EN RESIDENTIES INHOUDEN?

Een projectsubsidie voor een circusfestival wordt toegekend voor de organisatie van dat festival. Dat betekent dat enkel **kosten verbonden aan het festivalproject** deel kunnen uitmaken van de projectbegroting en met subsidiegeld betaald kunnen worden. Coproducties en residenties kunnen opgenomen worden in het aanvraagdossier van het festivalproject wanneer die rechtstreeks in verband staan met het festival bijvoorbeeld door de aanwezigheid in het festivalprogramma van work in progress of van voorstellingen waarvoor de festivalorganisator optrad als coproducent of residentie aanbod.

4.8 KUNNEN PROMOTIE- EN ONDERZOEKSPROJECTEN GESUBSIDIEERD WORDEN?

In het Circusdecreet van 2008 werd een subsidielijn voor promotieprojecten ingeschreven. Die subsidielijn werd voorzien om het beleid te promoten, het Circusdecreet was toen immers een heel nieuwe regelgeving, een nieuw beleid. In de praktijk werden vooral projecten gesubsidieerd die veeleer de promotie van de Vlaamse circuskunst voor ogen hadden.

In het Circusdecreet van 1 maart 2019 is **promotie een kernopdracht voor het Circuscentrum** maar kan ook via de andere structurele subsidielijnen (werkplaatsen, gezelschappen en ateliers) ingezet worden op promotie. Daar waar promotie een kernopdracht is voor het Circuscentrum, is promotie geen hoofdfunctie voor werkplaatsen, gezelschappen of ateliers. Het zal voor deze laatste belangrijk zijn om in het dossier aan te geven waarom promotie onderdeel is van de werking of waarom bepaalde projecten binnen de werking inzetten op circuspromotie. Visie en missie indachtig kunnen bepaalde promotieacties zeker aansluiten bij de doelstellingen en DNA van de betrokken organisaties en zo een logisch deel van het geheel uitmaken.

Ook **onderzoek is een uitdrukkelijke kernopdracht voor Circuscentrum**. Hiertoe sluiten de bevoegde minister en Circuscentrum een Afsprakenkader Onderzoek. Daarnaast nemen de circuswerkplaatsen de functie 'ontwikkeling' op die hand in hand kan gaan met de functies 'reflectie en onderzoek' van Circuscentrum. Werkplaatsen kunnen op die manier ook kansen bieden aan circusgezelschappen en -artiesten om aan onderzoek te doen. In dat laatste geval zal het veeleer om artistiek dan wel om academisch onderzoek gaan. Circuscentrum heeft op zijn beurt een link met de ontwikkelingsfunctie die werkplaatsen opnemen, via zijn kernopdracht 'praktijkontwikkeling'.

Ten slotte is er nog de subsidielijn '**ontwikkelingsgerichte beurs**' (enkel voor natuurlijke personen) voor een specifieke opleiding, die enigszins een link kan hebben met onderzoek voor zover niet wordt afgeweken van de decretale vereisten en criteria die hiervoor van toepassing zijn. Circuscentrum kan ook samenwerken met partners of bepaalde initiatieven uitbesteden om haar promotie- en onderzoeksopdracht waar te maken.

5 WERKINGSSUBSIDIES

5.1 WAT IS EEN BELEIDSPLAN?

Met een beleidsplan geeft een organisatie **richting** aan haar werking. De organisatie stelt **doelen en middelen** voorop voor een bepaalde periode. In het geval van het Circusdecreet is de tijdspanne **5 jaar**. De gekozen doelen en richting mogen nooit de **visie en missie** van de organisatie loslaten. Eens de doelstellingen helder zijn, worden er acties en indicatoren aan gekoppeld.

Op de website van [Socius](#), het steunpunt voor sociaal-cultureel volwassenenwerk, is veel inspirerende informatie te vinden over de opbouw van een beleidsplan, je kan er ook terecht op een [toolbox](#).

Specifiek voor circus is nog een aparte leidraad beschikbaar op de [webpagina's](#) van de structurele subsidie lijnen voor circusorganisaties. In de leidraad wordt uitgebreid beschreven hoe een beleidsplan opgebouwd moet worden. Elke subsidieaanvrager moet de leidraad volgen. Denk eraan dat kwaliteit belangrijker is of kan zijn dan kwantiteit.

5.2 KAN IK JAARLIJKS INTEKENEN OP EEN WERKINGSSUBSIDIE IN HET KADER VAN HET CIRCUSDECREET?

Neen, dat kan niet. Een structurele subsidie als circuswerkplaats, -atelier, -gezelschap of -centrum kan maar om de 5 jaar aangevraagd worden. De eerstvolgende uiterlijke indiendatum is 1 mei 2025 voor de 5-jarige subsidieperiode 2026-2030.

5.3 WAT ALS IK ALS CIRCUSATELIER GEEN 10.000 DEELNEMERSUREN HAAL?

In het Circusdecreet staat een drempel van 10.000 deelnemersuren ingeschreven. Meer hierover in de leidraad voor structurele subsidies of op de [website](#).

Circusateliers die de bedoelde 10.000 deelnemersuren niet halen kunnen wel een projectaanvraag indienen o.a. binnen het Decreet bovenlokale cultuurwerking (zie vraag 1.5), het subsidiereglement talentontwikkeling amateurkunsten... voor zover ze aan de vereisten en criteria voldoen zoals die zijn opgenomen in de betrokken regelgevingen. De [subsidiewijzer](#) van het Departement Cultuur, Jeugd en Media brengt je bij de subsidiekanalen die voor jou interessant kunnen zijn.

5.4 WAT BETEKENT HET OM GEHOORD TE WORDEN DOOR DE BEOORDELINGSCOMMISSIE?

Het Circusdecreet bepaalt dat elke aanvrager van een werkingssubsidie voor een circuswerkplaats, -atelier en -gezelschap gehoord wordt over het ingediende subsidiedossier. Tijdens een gesprek krijgt de aanvrager van de subsidie de kans om elementen van het dossier te **verduidelijken**. De commissie kan in haar advies rekening houden met de ingebrachte elementen uit de hoorzitting.

Let wel, een hoorzitting dient niet om ontbrekende elementen aan te leveren, het dossier (beleidsplan) moet inhoudelijk en zakelijk volledig zijn bij indiening.

5.5 HOE KAN EEN ORGANISATIE EVOLUEREN VAN EEN PROJECTSUBSIDIE CREATIE EN SPREIDING NAAR EEN STRUCTURELE SUBSIDIE ALS GEZELSHAP?

Een organisatie die een projectsubsidie geniet voor creatie en spreiding kan, wanneer ze zich daar klaar voor acht, een subsidie aanvragen voor een structureel gezelschap. Projectsubsidies kunnen jaarlijks voor 1 tot 3 jaar worden toegekend en structurele subsidies 5-jaarlijks voor 5 jaar en kennen dus een ander ritme.

Volgende voorbeelden scheppen meer duidelijkheid:

Voorbeeld 1:

Op 1 maart 2022 dient organisatie x een dossier in voor een creatiesubsidie van 2023 t/m 2025 (3-jarig project). De minister kent de gevraagde subsidie toe. Op 1 mei 2025 wenst diezelfde organisatie een dossier in te dienen voor een structurele subsidie vanaf 2026 t/m 2030. Er loopt dus een projectsubsidie op het moment van de uiterlijke indiendatum voor structurele subsidies maar dat is geen belemmering. Het project zal immers afgelopen zijn op het moment dat de gesubsidieerde werking start en er is geen enkele overlap.

Voorbeeld 2:

Op 1 maart 2023 dient organisatie x een dossier in voor een creatiesubsidie van 2024 t/m 2026 (3-jarig project). De minister kent de gevraagde subsidie toe. Op 1 mei 2025 wenst diezelfde organisatie een dossier in te dienen voor een structurele subsidie vanaf 2026 t/m 2030. Er loopt dus een projectsubsidie op het moment van de uiterlijke indiendatum voor structurele subsidies en het 1ste werkingsjaar van het structurele dossier overlapt met het laatste jaar van de projectsubsidie. Er stelt zich geen probleem onder volgende voorwaarden:

